

Gemeente van onze Heer Jezus Messias

1. Ik proef er toch verbazing in, als Jacob dat na zijn droom zegt: 'Dit is niet dan een huis Gods'. Beitel je die woorden in steen, zoals zeventig jaar geleden is gebeurd, met de datum van 12 maart 1938 daarop, wat hebben ze daar toen bij gedacht, toen ze die woorden lieten beitelten en hier plaatsten? - De plaquette kunt u direct bij binnenkomst, aan uw rechterhand, zien -. Ik kan me namelijk niet voorstellen dat men dat deze tekst alleen maar heeft aangebracht, omdat deze kerk nu eenmaal de Bethelkerk zou gaan heten. Graag had ik het verhaal achter de naamgeving nog eens gehoord. Wie heeft deze naam voorgesteld, en wat is daar toen allemaal bij gezegd en gedacht?

Je kan de zin ook anders uitspreken: 'Dit is niet dan een huis Gods.' Met stelligheid, u hoort het wel. Je kan het ook opvatten vanuit de stellige taal die in het verleden in de kerk nog wel eens werd gesproken. Met ook iets van: ik duld geen tegenspraak, maar dan zijn we ver .. bij Jacob uit de buurt.

Wat je wel in die woorden mag horen, is dat we ons dat steeds moeten realiseren, dat dit niet zomaar een gebouw, niet zomaar een huis is, maar een huis van God, een plek waar mensen God kunnen ontmoeten. Als ik bij Genesis 28 blijf, dan moet ik zeggen: een plek waar God van zich wil laten horen. Om dat woord 'horen' draait het. Een kerk die die woorden van Jacob naar zich toehaalt, zal dan ook nooit ver van de synagoge kunnen en mogen zitten; de synagoge met het *Sjema Israel*, 'Hoor, Israël'. Kerk en synagoge weten dat het geloof uit het gehoor is. Dat had Paulus niet van zichzelf, dat had hij van Deuteronomium 6.

Wat we ons dus ook op een dag als vandaag dienen te realiseren, is dat het hier Zijn plek is, waar Zijn geheim wordt bewaard, het geheim van Zijn koningschap en Zijn koninkrijk. Een plek die dan ook om eerbied vraagt.

2. Jacob voegde er overigens nog wat aan toe. Hij zegt: 'Dit is een poort des hemels', zo stond het in de NBG-vertaling. Wij zouden nu zeggen: 'Dit is de hemelpoort.' Die woorden treft u op de plaquette niet aan. Zou ik er ver naast zitten, als ik zeg dat ze dat vast teveel vonden.

Je zou kunnen denken, staande voor de Bethelkerk, dat je dan voor de hemelpoort zou staan! Toch vind ik het jammer dat ze Jacob niet hebben laten uitpraten. Dat heb ik nl. altijd van mijn lieve moeder geleerd dat je dat moet doen (maar laat ik er maar heel eerlijk bij zeggen dat me dat niet altijd lukt!). Toch vind ik het jammer dat ze Jacob niet hebben laten uitpraten, omdat je dan toch eigenlijk een prachtig evangelie te horen krijgt.

Een beetje modern mens mag dat misschien een beetje een achterhaalde zaak vinden, om niet te zeggen komisch, een dominee die nog in de hemel gelooft, maar met die bijbelse beeldspraak kan ik nog heel wel uit de voeten. Dat zouden meer mensen moeten doen.

Je kan natuurlijk ook hele andere taal spreken, hoogverheven, zodat niemand er meer een bal van snapt. Je kan natuurlijk ook heel abstract gaan praten over *transcendentie*, dat is dat God deze werkelijkheid overstijgt. *Trans*, over, *cendentie*, stijgen. Maar je kan ook - en zo concreet doet de Bijbel dat - spreken van 'hemel'. En inderdaad, dan mag u omhoog kijken. Dan mag u laten merken dat u besef hebt, dat u God niet op straat tegenkomt, maar dat Hij hoogverheven is. In al die opzichten die met dat woord ('hoogverheven') gegeven zijn.

3. Nu ben ik, waar ik wezen wil, bij de hemelpoort. Want dat is een geluid dat je vaak hoort: mensen die zeggen dat ze God niet ervaren. Dat (moderne) woord gebruiken ze: ervaren. Ik weet niet of dat wel eens is opgevallen: mensen zeggen nooit: 'Ik hoor niets van God', maar ze zeggen dat ze Hem niet *ervaren*. In de taal van de Schrift zou je zeggen dat de hemel gesloten is, dat Hij niets van zich laat horen! Kijk, dat is het verrassende dat hier in Genesis 28 verteld wordt: die hemel, dat is niet een gesloten (en ondoordringbaar) gewelf, maar er zit een poort in en er staat een ladder, er is contact.

En moet u dan zien, wanneer dat Jacob overkomt, op een moment dat hij op de vlucht is, weg van zijn broer. In de nacht waarin het kan spoken, maar je kan dan ook dromen zoals Jacob doet. Zijn dromen geen bedrog? In de Schrift zijn dromen als een ladder communicatie tussen de hemel en de aarde. Met engelen die opstijgen en dan afdalen. Je zou denken dat het andersom was: dat ze eerst afdalen en dan weer opstijgen.

Waarom hier omgekeerd? Waarom eerst opstijgen en dan afdalen? Omdat ze eerst mee naar boven nemen, waar u en ik mee zitten. En dan dalen ze af om u dat verhaal van Hem te vertellen. Zou dat niet de reden zijn? Ik denk het.

4. 'Dit is niet dan een huis Gods.' Ik weet niet wat u daarin hoort, maar ik hoor daarin toch allereerst: 'Kom binnen.' Daar vraagt een huis toch om? Om binnenkomst? Maar dat weet ik dan ook met name van iemand als Lucas en Marcus. Dat zijn van die zinnetje die amper opvallen. Vaak staan ze aan het begin van zo'n klein verhaaltje: Jezus die een huis van iemand binnengaat. Maar als het huis van iemand zijn kasteel is, *my home is my castle*, dan begrijp je het bijzondere daarvan opeens wel. Jezus die het huis van iemand binnengaat, Jezus die uw en mijn huis binnengaat, dat is .. Jezus die uw en mijn bestaan *deelt*, die daaraan participeert, die daaraan deelneemt, die wil weten hoe het met u gaat, die u zoekt te ontmoeten. U weet, zo'n echte ontmoeting, waarvan je zegt: 'Goed dat je langskwam.' 'Fijn dat je er was. Dat heeft me goed gedaan.'

Dat alles zit er in dat éne simpele zinnetje, dat woordje 'delen' dus.

Zou u mij vragen, waar het in dit huis nu om gaat, dan zou ik dat woordje vanmorgen in het bijzonder naar voren willen halen, dat werkwoord 'delen'.

Dat verhaal wordt vanaf deze plek (de kansel) *verteld*, en hier aan deze tafel, daar *gebeurt* dat ook. Aan deze tafel wordt gedeeld, daar deelt Hij zichzelf uit. Het huis van God als uitgiftepunt, als uitdeelpunt aan iedereen.

Snapt u het dan ook dat we als kerk aan zoiets als een Voedselbank meedoen? Ja, we moeten er ons als land over schamen, diep over schamen dat het Voedselbanken kent, maar als het evangelie door Jezus het allereerst aan armen verteld wordt, dan kan het niet anders, of we moeten daaraan meedoen. Ik moet het zelfs nog anders zeggen, dan is er hier op woensdagmiddag iemand van ons met de kerntaak van de kerk bezig. Er loopt een directe link van de Avondmaalstafel naar de Voedselbank, door één werkwoord: delen.

5. 'Hij gaat op een dag als vandaag vast naar de Filippenzenbrief, met zo'n lezing: 'Verheugt u in de Heer, te allen tijde' en dan slaat hij vast het tweede deel van de evangelielezing, dan slaat hij vast het Magnificat over, hij had immers beloofd om kort te preken.' Nou zeker niet! Hoe zou ik trouwens het lied van Mirjam kunnen overslaan! Je zal maar zo'n prachtige naam hebben, en zó kunnen zingen.

En dan moet u weten dat het Marialied het hart vormt van de proloog van het Lucasevangelie, die eerste twee hoofdstukken.

Hoe zou ik dat lied overslaan in deze Bethelkerkgemeente die zo van zingen houdt, en die vandaag zo prachtig ondersteuning krijgt van 'Excelsior'. En u weet wat dat woord betekent: 'In den hoge, excelsus', excelsior: 'Nog hoger'.

Dat is een gemeente die de lofzang gaande houdt, wetend dat God daarop troont, op die lofzangen, toch Rein? Was Hij niet zelf ook hoogverheven? Woont hij daar trouwens ook niet, in den Hoge?

6. Het is een lied - het Magnificat - dat je het Oude Testament in een notedop zou kunnen noemen, omdat elke zin wel een citaat is of bevat uit het Oude Testament, dat ik altijd liever nog Tenach noem, in aansluiting op Jezus en het Jodendom. Dat deel van de Schrift dat in de Bethelkerk geliefd is, in elk geval door zijn voorgangers. Dat zal ook met het politiek karakter van doen hebben. Wat heeft dat in deze kerk niet voor fikse, maar prachtige discussies gezorgd, toen in de tijd van de vredesdemonstraties, maar niet minder in deze tijd, waar het gaat om vragen van wraak en vergelding, zeker ook in dat zo lastige gesprek met de islam.

Het is een lied, waarin alles op zijn kop gaat. 'Deze wereld omgekeerd', zo dicht Oosterhuis naar aanleiding van dit lied. Typisch God, zou ik zeggen, maar daar moet ik wat bij zeggen - zoals eigenlijk elke zondag moet gebeuren - , dan moet je steeds weer opnieuw zeggen over wie je het hebt, over welke god, tenslotte zijn er meer. Typisch de God van Israël.

Als ik toch even naar Paulus mag, naar de Filippenzenbrief. Daarin hoorde u twee keer het woordje 'vrede', *sjalom* op het op zijn Hebreeuws te zeggen. Die *sjalom*, die zorgt ervoor dat Maria hier spreekt over 'de wereld op zijn kop'. Dat vraagt die vrede. Verlangen wij daarnaar, hopen wij dat die vrede nog eens

aanbreekt, dat zal het anders moeten, dan zal het anders gaan, zo laat Mirjam, Maria ons horen. Typisch God? Ja, typisch, die God van Israël, die het telkens al anders deed en doet dan de andere goden. Kijk, en dan begrijp je het ook (toch?), waarom Paulus dan zegt dat die vrede alle verstand te boven gaat. Om Mirjams lied echt te begrijpen, zullen we ons verstand voortaan thuis moeten laten, zullen we ons moeten laten gek maken, mag ik het zo zeggen, door die gekke God. Het is een zin die ik gelukkig weer in de kranten tegenkom, nu met die financiële crisis: 'Het moet echt anders.' En je kunt blij zijn, ook als kerk, dat er iets van een nieuw besef lijkt door te gaan breken dat de dingen in deze wereld echt anders moeten, willen we in de buurt van dat woord komen, waar Paulus in zijn brieven vaak mee begint en eindigt. Dat woord 'vrede'.

7. Zeventig jaar geleden werd hier de Bethelkerk *gebouwd*. Toen de rand van de stad. Een passende plek voor een plek om aan de rand te staan. Ik zou zeggen, daar hoort een kerk zich nu ook precies te bewegen aan de rand van de samenleving. Dat is tenslotte de plek waar het aankomt op delen.

Dat is de *plaats* van de kerk, letterlijk en figuurlijk. En de *tijd*? Zeventig jaar werd hier de Bethelkerk *ingewijd*. Dat gebeurde op 20 december (1938). Dat gebeuren vond plaats in de tijd van Advent. Een woord, zoals u ongetwijfeld weet, dat 'toe(=ad)komst(=vent)' betekent.

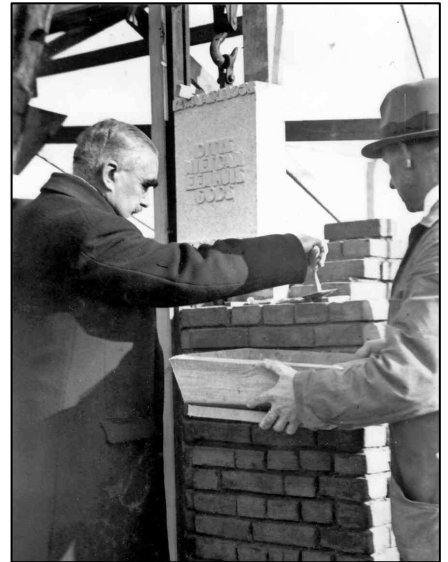
Wat het statement is, dat ze toen wilden maken? Wilden ze toen met die twee gegevens zeggen: een huis met toekomst? Of het huis van God heeft toekomst. Een toekomst die een gezicht heeft, een uitermate menselijk gezicht. Een gezicht waarvan wij in een huis als dit zeggen, dat wij daarin God zien.

Laten we ons vandaag dan in het bijzonder in die Heer verheugen, die ons zo diepmenselijk tegemoet is gekomen ..... om ons bestaan te *delen*. Dat bestaan met zijn hoogtepunten zoals vandaag *en* in al zijn diepten. Juist ook daarin!

Lof zij U Christus, tot in eeuwigheid.

In de Naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Amen.

Schriftlezingen
Genesis 28,10 - 22
Lucas 1,26 - 38
Filippenzen 4,4-9

4^e Zondag van Advent, 21 december 2008
Viering van het 70-jarig bestaan
Bethelkerk, Den Haag-Loosduinen
ds. Nico Riemersma